

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 24. september 2008

Sagsnr.: 39

- ./ Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering supplerende samlenotat til rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29.-30. september 2008.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

22. september 2008

FVM 585

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 29. - 30. september 2008

7. (evt.) Cypriotisk statsstøtte på grund af konsekvenserne af tørken
- *Politisk enighed*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 2

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 29. - 30. september 2008

7. (evt.) Cypriotisk statsstøtte på grund af konsekvenserne af tørken KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Cypern har den 18. september 2008 fremsendt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte svarende til 67,5 mio. € som forenelig med fællesmarkedet. Beløbet bliver udbetalt til 34.000 landmænd og 3.000 husdyravlere på Cypern, som kompensation for deres tab grundet ekstraordinært langvarig og alvorlig tørke på øen i perioden 2007-2008.

Baggrund

Cypern har den 18. september fremsendt en anmodning til Rådet om godkendelsen af statsstøtte svarende til 67,5 mio. € som forenelig med fællesmarkedet. Beløbet bliver udbetalt til 34.000 landmænd og 3.000 husdyravlere på Cypern, som kompensation for deres tab grundet ekstraordinært langvarig og alvorlig tørke på øen i perioden 2007-2008.

Anmodningen fremsættes i medfør af TEF artikel 88, stk. 2, 3. afsnit 1. punktum, som har følgende ordlyd: ”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 87 eller de i artikel 89 nævnte forordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommen af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen forventes sat på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. -30. september 2008 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles efter reglerne i TEF artikel 87-88. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Cypern har gennem de sidste 10 år lidt af alvorlige tørkeperioder. I løbet af 2008 og frem til ultimo august 2008 har Cypern oplevet de næstlaveste nedbørsmængder siden 1901-02. Al kunstvanding i landbrugssektoren er stoppet, og vandforsyning til private husholdninger er begrænset til i alt 36 timer om ugen. Vandbehovet dækkes af importeret vand fra Grækenland til mere end 5 € pr kubik-

meter, idet Cyperns damme næsten er tomme, og der er konstateret 40% reduktion i undergrundsvandet.

Alle sektorer af landbruget er ramt af tørken. Det anslås, at der på 95 % af kornarealerne, ikke har været høstudbytte i 2008. Foreløbige målinger viser, at høsten af byg, som er den mest dyrkede kornsort på Cypern, er faldet fra 2,3 tons/ha til 0,003 tons/ha. Druer til vinproduktion ventes i år at blive på 30 % af normalproduktionen. Den samlede mængde produceret halm og hø ligger normalt på 98.000 tons årligt, men når næppe op på 8000 tons i år. Derfor er der ikke nok foder til dyrehold, hvorfor dette også må importeres. Produktionen af fåre- og gedemælk faldt fra 43.500 til 33.700 tons i 2008.

Det kunstvandingsafhængige landbrug er hårdest ramt af tørken, idet vandforsyningerne hertil blev lukket helt i 2008. Selv permanente træ plantager er berørt, hvoraf nogle er permanent ødelagt. De overlevende plantager har nedsat høstudbytte, og produkterne fra træerne er af lav kvalitet.

De cypriotiske myndigheder har endvidere oplyst, at det estimerede indkomsttab for landmændene og husdyravlerne er på ca. 140 mio. €, men at det kan vise sig at være højere. Beløbet udgør differencen mellem dette års indkomst og gennemsnittet af 3 års indkomster indenfor de seneste 5 år, idet man havde undladt at anvende henholdsvis året med den højeste og året med den laveste indkomst.

Cypern har i dette lys til hensigt at yde direkte finansiel støtte på 67,5 mio. € til alle de landmænd, der har lidt økonomisk tab som resultat af tørken på Cypern i 2007 og 2008. Cypern ønsker dels at kunne kompensere landmændenes tab af indkomst som følge af tørken, men også direkte at kunne støtte landmænd helt uden indkomst, som ellers ikke ville kunne fortsætte deres erhverv. Cypern vil yde støtten for at sikre, at landmændene økonomisk bliver i stand til at plante og så afgrøder i efteråret 2008 og således fortsætte deres erhverv som landmænd. Derved kan faren for, at landbrugsområderne affolkes og forlades helt, jorden eroderer eller omdannes til ørken, afværges.

Støtten skal komme omkring 34.000 landmænd og ca. 3.000 husdyravlere til hjælp, forudsat de opfylder kriterierne for at kunne få støtte. For at støtten skal være tilstrækkelig effektiv finder Cypern, at støtten må ydes så hurtigt som muligt.

Cypern har iværksat en række tiltag for at afhjælpe krisen. I 2009 vil produktionen af afsaltet vand blive udvidet fra de nuværende 32 mio. kubikmeter/året til 66,7 mio. kubikmeter/året. Cypern har endvidere iværksat en kampagne i offentligheden med henblik på at opfordre til besparelser på vandforbruget. Tilsvarende er installation af genbrugsanlæg installeret i skoler, private huse og offentlige bygninger.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Landbrugsraadet understreger, i skriftligt høringssvar den 19. september 2008, at Landbrugsraadet principielt er modstandere af statsstøtte i landbrugspolitikken. Det påpeges, at Cypern, ifølge notatet, gennem de sidste 10 år har lidt af alvorlige tørkeperioder, hvilket giver anledning til overvejelser om, hvad "normalnedbøren" for Cypern er. På trods af disse principielle indvendinger meddeler Landbrugsraadet dog, at man på baggrund af den helt ekstreme klimasituation for 2008 ikke har nogen bemærkninger til den cypriotiske anmodning.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemslandenes statsstøtteordninger og disses forenelighed med EF-traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse. Den aktuelle situation på Cypern vurderes som værende alvorlig.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemsstater ikke vil modsætte sig anmodningen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.